

IZVJEŠTAJ O RADU UREDNIŠTVA VJESNIKA BIBLIOTEKARA HRVATSKE 2006.-2008.

U razdoblju od listopada 2006. do rujna 2008. uredništvo je djelovalo u sastavu: Marija Dalbello, Vedrana Juričić, Tinka Katić (glavna urednica do lipnja 2007. – do objave dvobroja 50, 1/2(2007)), Iva Melinščak Zlodi (glavna urednica od srpnja 2007.), Tomislav Murati, Marica Šapro-Ficović, Radovan Vrana i Mirna Willer.

Objavljeni su sveščići: 49, 2(2006); 49, 3/4(2006); 50, 1/2(2007) i 50, 3(2007). Sveščić 50, 4(2007) je u tisku. Među ovim brojevima, nekoliko je tematskih:

- 49, 3/4(2006): Univerzalna decimalna klasifikacija / ur. Lidija Jurić Vukadin.
- 50, 1/2(2007): Znanstvene informacije i znanje / ur. Zdenka Penava (povodom 50. godišta VBH)
- 50, 4(2007): Prijenos informacija – od tiskanog do elektroničkog časopisa : uz 50. godišta VBH (povodom 50. godišta VBH)
- 51, 2(2008): Grad i knjižnica : rekonstrukcija pamćenja / ur. Mihaela Kovačić (u pripremi).

1. Tiskano izdanje

Svezak 49, 2(2006). Broj članaka: 7+1; broj prikaza: 5. Opseg: XX+98+[2]

Prva dva članka u ovom broju bave se elektroničkim časopisima. Dok se u jednome istražuju mogućnosti pristupa ovoj vrsti građe u hrvatskim znanstvenim knjižnicama i kao model za organizaciju i pristup predlaže kooperativna baza podataka EJOL, koju održava Knjižnica Instituta "Ruđer Bošković" (*Ivana Pažur*), u drugome se ispituje vidljivost elektroničke inačice *Vjesnika bibliotekara Hrvatske* (*Zdenka Penava* i *Tinka Katić*). Slijede članci koji opisuju, među ostalim, praksu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu: retrospektivnu konverziju knjižničnih kataloga (*Dorica Blažević*) i predmetnu obradu (*Vlasta Doležal*). Na potonji će se nastaviti idući broj *Vjesnika* posvećen primjeni UDK-a u hrvatskim knjižnicama, čime ćemo dobiti jasniji pregled stanja stručne obrade u zemlji. Sve se češće u *Vjesniku* objavljuju i prerađeni diplomski radovi studenata knjižničarstva. Tako u ovom broju donosimo članak/studiju uporabljivosti WebPAC-a Gradske i sveučilišne knjižnice u Osijeku (*Berislav Andrić*, *Robert Idlbek* i *Branka Kotur*).

Kako stjecajem okolnosti ovaj broj izlazi u *Mjesecu knjige*, naš je doprinos (slučajni) članak o čitanju kao ključnom čimbeniku razvoja hrvatskoga društva (*Lorenka Bučević-Sanvincenti*) te članak o označnicama (*Mirko Ivanjek*) koji, u rubrici *Skice*, objavljujemo upravo s namjerom obilježavanja te tradicionalne manifestacije. Još jedna manifestacija – *Međunarodna godina fizike 2005.*, tema je članka u kojem se, uz izvještaj o njezinu obilježavanju u Središnjoj knjižnici za fiziku Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu, ističe važnost izložbene djelatnosti u knjižničarstvu (*Ankica Valenta*).

U rubrici *Prikazi*, predstavljen je izbor knjiga objavljenih tijekom 2005.-2006.: drugo izdanje *Povijesti knjige* Aleksandra Stipčevića; dva prijevoda poznatih američkih autora – *Intelektualne osnove organizacije informacija* Elaine Svenonius i *Postojana knjižnica: tehnologija, tradicija i potraga za ravnotežom* Michaela Gormana te dvije bibliografije: *Izdavaštvo na zadarskom području: 1991.-2005.: bibliografija* i *Bibliografija Hrvata u Vojvodini 1990.-2002.: prinosi* Tomislava Žigmana.

Svezak 49, 3/4(2006): *Univerzalna decimalna klasifikacija* / uredila Lidija Jurić Vukadin. Broj članaka: 12. Opseg: XXV+320+[2].

Na poticaj Lidije Jurić Vukadin, ovaj dvobroj *Vjesnika bibliotekara Hrvatske* posvećen je važnom segmentu sadržajne obrade knjižnične građe – Univerzalnoj decimalnoj klasifikaciji. Razlozi odabira ove teme, kao i koncepcija temata opisani su u predgovoru gostujuće urednice. Objavljeni radovi organizirani su prema sljedećim cjelinama: povijesni pregled UDK shema/tablica na hrvatskom jeziku (*Lidija Jurić Vukadin*), klasifikacija građe u knjižnici općeg tipa (*Andrea Gornik, Jelena Lešaja, Marina Erceg, Ana Vukadin, Melanija Sekne, Dunja Marija Gabriel, Branka Purgarić Kužić*), klasifikacija građe u specijalnoj (fakultetskoj) knjižnici (*Ksenija Švenda Radeljak*), klasifikacija građe u školskoj knjižnici (*Veronika Čelić Tica* i *Jelica Leščić*) i rezultati istraživanja primjene UDK u pretraživanju informacija u knjižničnim OPAC-ima (*Aida Slavić*).

U drugom dijelu časopisa, u rubrici *Pregled*, objavljujemo priloge vezane uz rad Hrvatskoga knjižničarskog društva i regionalnih knjižničarskih društava tijekom 2004.-2006., kao i zapisnik i zaključke 35. skupštine Hrvatskoga knjižničarskog društva održane na Plitvičkim jezerima 27.-29. rujna 2006. te program rada novoizabrane predsjednice Društva Zdenke Sviben za razdoblje 2006.-2008.

Nadalje, u podrubrici *Osobne vijesti*, izvještavamo o laureatima prestižnih nagrada Kukuljevićeve povelje i Nagrade “Eva Verona”. Zabilježena su i promaknuća u stručna i znanstvena zvanja te objavljeni popisi kandidata koji su uspješno položili stručni ispit i diplomiranih studenata na zagrebačkom i osječkom studiju knjižničarstva. U podrubrici *In memoriam* objavljeni su životopisi preminulih kolegica i kolega kao trajni spomen na njihovo prisustvo u našim životima i radnim sredinama.

Svezak 50, 1/2(2007): *Znanstvene informacije i znanje* / uredila Zdenka Penava.

Broj članaka: 8. Opseg: XXVI+108.

Vjesnik bibliotekara Hrvatske izlazi od 1950. No, s obzirom na stanovita kašnjenja u izlaženju, kalendarske se godine ne podudaraju s objavljenim godištim časopisa. Tako se dogodilo da 2007. objavljujemo pedeseto godišće ovog časopisa.

Taj važan jubilej obilježili smo objavljivanjem tematskog broja *Znanstvene informacije i znanje*. Uredila ga je Zdenka Penava, koja je dobar dio svoga stručnog i znanstvenog rada posvetila upravo istraživanju prijenosa znanstvenih informacija

kroz različite komunikacijske kanale, osobito znanstvene časopise. U opširnom predgovoru, potvrđuje vlastitu kompetenciju i obrazlaže odabir svojih "sugovornika". Tako *Tefko Saracevic* piše o relevantnosti i njezinu razvoju tijekom proteklih tridesetak godina u informacijskim znanostima, a *Vesna Oluić-Vuković* o kvantitativnim istraživanjima procesa stvaranja, prijenosa i korištenja informacija. *Velimir Pravdić* raspravlja o odnosu iscrpnosti informacije i njezine pouzdanosti, ističući upitnost mjerila prema kojima se provodi odabir informacija u suvremenim pretraživačkim programima. *Siniša Maričić* u potrazi je za jednostavnom i pouzdanom metodom za vrednovanje i rangiranje časopisa znanstvene periferije prema njihovoj znanstvenoj komunikabilnosti. *Vlatko Silobričić*, uz osnovne postavke koncepcije slobodnog pristupa informacijama, donosi popis važnih novosti u kojima se prepoznaje napredak. U jednom članku *Ivana Hebrang-Grgić* piše o počecima znanstvene komunikacije koja seže još u 17. st., a u drugom izvješćuje o rezultatima istraživanja dostupnosti članaka u hrvatskim znanstvenim časopisima.

Svezak 50, 3(2007): Broj članaka: 5; broj prikaza: 4. Opseg: XX+80.

Prva tri članka u ovom broju Vjesnika bibliotekara Hrvatske predstavljaju nam prošlost triju, na vrlo različite načine važnih i jedinstvenih knjižnica. Dora Sečić piše o Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici (i njenim prethodnicama). U godini u kojoj obilježavamo njenu 400. obljetnicu, vraća nas unatrag i upoznaje s osobama koje su kroz ta četiri stoljeća obavljale dužnost ravnatelja, opisuje okolnosti u kojima su djelovali i prepoznaje njihove doprinose razvoju knjižnice, ali i knjižničarstva. Marica Šapro-Ficović piše o povijesti knjižnice isusovaca u Dubrovniku, kako u vrijeme djelovanja isusovačkog reda, tako i o sudbini raspršenog fonda knjižnice Kolegija Družbe Isusove po ukinuću reda. Članak je izvorno objavljen u zborniku Kukuljevićevih dana u izdanju Matice hrvatske, no uredništvo je smatralo da ga valja učiniti vidljivijim knjižničarskoj zajednici ponovljenim objavljivanjem u Vjesniku. Članak Karmen Delač-Petković svojevrstan je nastavak njenog rada o Hrvatskoj čitaonici sela Kutu objavljenog u Vjesniku 1996. godine, a povod pisanju novog rada bilo je obilježavanje 70. obljetnice Čitaonice. Sljedeća dva rada donose prikaze knjižničnih djelatnosti, jedne specifične za akademske, a druge za narodne knjižnice, o kojima se dosad nije mnogo pisalo. O razmjeni kao obliku nabave periodičkih publikacija, i o tome kako se ona odvija u Sveučilišnoj knjižnici u Zadru, piše Tatijana Petrić. O uspostavljanju županijske bibliobusne službe u Primorsko-goranskoj županiji pišu Ljiljana Črnjar, Jasenka Alić-Tadić i Ivan Čermelj.

U rubrici Prikazi donosimo osvrte na nekoliko vrijednih izdanja. Tomislav Murati prikazuje rad Tinke Katić Stara knjiga : bibliografska organizacija informacija, za koji je autorica primila i nagradu za značajan doprinos struci u 2007. godini od Zaklade dr. Ljerke Markić-Čučuković. Prikazana su i dva izdanja Nacionalne i sveučilišne knjižnice, objavljena povodom njene 400. obljetnice: Ivana Zenić prikazala je monografiju Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu : 1607. - 2007., a Jasenka Zajec zbornik radova sa znanstveno stručnog skupa 400.

obljetnica Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu. Stjenko Vranjican prikazao je Knjigu o knjižnici : 100 godina osnutka Biblioteke Pravnog fakulteta u Zagrebu.

Svezak 50, 4(2007): Prijenos informacija – od tiskanog do elektroničkog časopisa : uz 50. godište VBH

Broj članaka: 4. Opseg: XV+60.

Sa željom da se o današnjoj ulozi i značaju Vjesnika dobije što potpunija slika, uredništvo je odlučilo oblikovati ovaj tematski broj i uputilo je javni poziv autorima. Bio je to poticaj da se provedu istraživanja koja će reći nešto o povijesti Vjesnika, u kojima će se provesti sadržajne i bibliometrijske analize, te procijeniti doprinos Vjesnika obrazovanju knjižničara i stvaranju stručnog nazivlja, i na kraju, procijeniti uspješnost Vjesnika u usporedbi sa stranim knjižničarskim glasilima.

U radu “Metodološki i sadržajni aspekti znanstveno-istraživačkih radova objavljenih u Vjesniku bibliotekara Hrvatske od 1998. do 2006. godine” autorice Ana Barbarić, Ivana Hebrang Grgić i Aleksandra Horvat donose rezultate istraživanja, provedenog na znanstvenim radovima objavljenim u navedenom razdoblju, kojem je cilj bio otkriti o kojim se temama u Vjesniku pisalo i kojim su se metodama služili autori. U opsežnom istraživanju Mire Bačić i Zagorke Majstorović obuhvaćeno je svih proteklih 49 godišta Vjesnika. Autorice su željele saznati tko su bili autori koji su objavljivali u VBH (i koliko ih je bilo), kojim su se temama bavili i koliko su (i kojih vrsta) radova objavili. O ulozi VBH u razvoju nazivlja za elektroničku građu piše Sofija Klarin u radu “Definicije i nazivlje elektroničke građe – s pregledom nazivlja u Vjesniku bibliotekara Hrvatske”. Članak Radovana Vrane, “Usporedna analiza mrežnih izdanja Vjesnika bibliotekara Hrvatske i službenih glasila europskih knjižničarskih društava” donosi usporedbu knjižničarskih glasila na temelju unaprijed postavljenog skupa mjerila te omogućuje i procjenu mrežnih stranica VBH – u odnosu na druga glasila kao i na postavljena mjerila.

2. Elektroničko izdanje *Vjesnika bibliotekara Hrvatske*

Elektroničko izdanje prati tiskano te su na mrežnoj stranici (<http://www.hkdrustvo/vbh>) objavljeni svi tiskani brojevi od 2003. do danas. Slobodno su dostupni cjeloviti tekstovi svih radova. Od 2007. VBH je dostupan i na portalu Hrčak (<http://hrcak.srce.hr/vbh>).

Od 2008. razvija se sustav za elektroničko uređivanje VBH, pomoću softvera Open Journals System (<http://hrcak.srce.hr/ojs/index.php/vbh>)

3. Vidljivost časopisa

VBH se referira u sljedećim bibliografskim bazama podataka: Library, Information Science & Technology Abstracts (LISTA) i LISTA with full text; Informa-

tion Science & Technology Abstracts (ISTA); LISA; Francis i Book History Online. Uljučen je u DOAJ – Directory of Open Access Journals.

4. Financiranje

Za objavljivanje Vjesnika bibliotekara Hrvatske, Hrvatsko knjižničarsko društvo VBH prima potpore Ministarstva kulture RH, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH te Ureda za kulturu Grada Zagreba.

*Tinka Katić
Iva Melinščak Zlodi*